

MARTINA HERYŠEROVÁ

PROBLEMATIKA PŘEKLADU ODBORNÉHO TEXTU

Posudek bakalářské práce

Hned zpočátku předesílám, že Martina Heryšerová si pro svou bakalářskou práci zvolila téma, které pro ni zřejmě bylo něčím velmi důležité, a to do té míry, že si ho nenechala rozmluvit. Měla sice za sebou určitou zkušenost se svým vlastním bakalářským překladem, ale na počátku to byla asi tak veškerá odborná lingvistická průprava, s níž se tohoto úkolu chopila. Když vezmu v potaz i relativně krátký čas, který na svou práci měla, je pro mě výsledek příjemným překvapením.

Diplomantka se rozhodla zkoumat, v čem spočívá sdělnost překladu, proč se některá přeložená díla čtou dobře a jiná ne. Najít odpověď na tuto otázku je pochopitelně nemožné, lze však hledat a odkrývat jednotlivé vrstvy překladu. Diplomantka si k tomuto zkoumání zvolila malý úryvek z textu Ericha Fromma. Jako pracovní metodu zvolila kvalitativní komparativní analýzu, která je pro tento typ analýzy zcela relevantní.

Její práce má kromě úvodu, závěru a příloh, dvě hlavní části, a sice část teoretickou a část s konkrétní analýzou zkoumaného textu. V teoretické části se jí podařilo celkem přehledně, stručně a jasně utřídit a popsat základní principy a požadavky adekvátního překladu. Tato část je logicky strukturována a postihuje všechny základní požadavky překladové ekvivalence (funkčnost, sémantická jednoznačnost, lexikální adekvátnost, gramatická, syntaktická a stylistická přiměřenost). Použitá literatura je řádně citována a citace dokládají, že diplomantka s literaturou uvedenou v bibliografii skutečně pracovala.

Těžiště této bakalářské práce je v druhé části nazvané Analýza zkoumaného textu, která je rozčleněna do tří podkapitol. První podkapitola čtenáře seznamuje s kritérii, jimiž se řídila volba textu k analýze, i úskalí, jimiž při svém hledání diplomantka musela projít. Druhá podkapitola srovnává překlady vybraného úryvku mezi sebou a originálem a přináší i diplomantčin pokus o vlastní překlad. Ve třetí podkapitole, která je nejrozsáhlejší, je podrobná a důkladná analýza jednotlivých překladatelských řešení, jejich porovnání a komentář. Analýza je opět strukturována, a sice podle shodných překladatelských řešení a podle rozdílů v překladech. Shody i rozdíly jsou opět členěny podle lingvistického hlediska na lexikální, gramatické, syntaktické i interpretační, a diplomantka jednotlivá zjištění náležitě komentuje.

Jako vedoucí této práce mohu říci, že po počátečním a poměrně frustrujícím tápání, si diplomantka dokázala osvojit lingvistický přístup a své téma adekvátně uchopit. Prokázala tak schopnost samostatně a systematicky pracovat i ukázněně tvůrčím způsobem řešit vzniklé problémy. I když některé jevy mohly být rozvinuty do větší hloubky, přesto soudím, že předložená analýza je pro bakalářskou práci zcela dostatečná. Mé výhrady jsou spíše drobné, jako např. že termín „jazykové univerzálie“ (s.7) neodpovídá kontextu, v němž je použit; nebo že „will“ (s. 41) není indikativní futurum, ale vyjádření modality atp. Očekávala bych např. terminologicky přesnější vysvětlení rozdílu mezi „modus být“ a „modus bytí“ (s. 39), ale opakuji, tyto výtky celkem zanedbatelné. Mám také námitky proti nedůsledné interpunkci, neboť zejména u jazykově zaměřené práce by se zrovna takový nedostatek stávat neměl.

Hodnocení: Protože vím, s jakými obtížemi tato práce vznikala, jen těžko mohu soudit nezúčastněně. U vědomí této předpojatosti však musím říci, že práci Martiny Heryšerové považuji za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnotit ve vyšším klasifikačním pásmu podle přesvědčivosti obhajoby.